

A canterville-i kísértet

I.

Amikor az amerikai nagykövet, Mr. Hiram B. Otis, megvásárolta a Canterville-kastélyt a hozzá tartozó vadászterülettel együtt, mindenki figyelmeztette, mekkora ostobaságot követ el, hiszen ez kétség kívül kísértet járta hely. Még maga Lord Canterville is, aki végtelenül akkurátus ember volt, kötelességének érezte megemlíteni e tényt Mr. Otisnak, amikor a feltételek megtárgyalására került a sor.

– Mi magunk azóta nem kívántunk ott lakni – mondta Lord Canterville –, hogy a dédnagynéném, Bolton hercegi örökösnoje, rémültében rohamot kapott, amelyből igazán sosem épült fel: épp vacsorához öltözködött, amikor két csontvázkéz érintette a vállát. Mindemellett kötelességem hozzátenni, Mr. Otis, hogy a szellemet a családom számos ma is élő tagja szintén látta, rajtuk kívül Augustus Dampier tiszteletes, az egyházközség lelkésze, aki a cambridge-i King's College tagja. A hercegnével történt szerencsétlen eset után egyetlen ifjabb szolgálonk sem akart nálunk maradni, és Lady Canterville a legtöbb éjszaka igen keveset aludt a folyosóról és a könyvtárból átszűrődő rejtélyes neszek miatt.

– Uram – válaszolta a nagykövet –, ezért az árért átveszem a bútortatot és a kísértet is. Modern országból jövök, ahol mindenünk megvan, amit pénzen csak meg lehet venni; és mivel fürge és ifjú honfitársaink keresztül-kasul bejárják az óvilágot, és magukkal viszik a

legjobb színészeit és primadonnáikat, úgy vélem, ha valóban léteznének kísértetek Európában, akkor igen hamar az egyik nyilvános múzeumunkban mutogatnánk, vagy valamelyik utazó cirkuszunkban.

– Attól tartok, hogy a szellem létezik – mondta Lord Canterville mosolyogva –, noha mindeddig ellenállt a vállalkozó szellemű impresszáriók kecsegtető ajánlatainak. Már bő három évszázada ismert, pontosabban 1584 óta, és mindig valamelyik családtagunk halálát megelőzően jelenik meg.

– Nos, ami azt illeti, ez igaz a családi orvosra is, Lord Canterville. De, uram, kísértetek nem léteznek, és úgy vélem, a természet törvényeit még a brit arisztokrácia kedvéért sem lehet felfüggeszteni.

– Önök ott Amerikában igen szabadelvűek – felelte Lord Canterville, aki nem egészen értette Mr. Otis utolsó megjegyzését –, és ha nem zavarja, hogy kísértet van a házban, akkor minden a legnagyobb rendben. Csak ne feledje, én figyelmeztettem.

Néhány héttel később nyélbe ütötték az ügyletet, és a szezon végeztével a nagykövet és a családja leutaztak a Canterville-kastélyba. Mrs. Otis, még Miss Lucretia R. Tappanként – lakik West 53. Street –, ünnepelt New York-i szépség volt, és most is igen szemrevaló, középkorú nőnek számított, bájos szemekkel és csodás profillal. Számos amerikai hölgy, miután hátrahagyja szülőföldjét, krónikus betegség látszatát ölti fel, mivel az a benyomásuk, hogy ez az európai kifinomultság jele – Mrs. Otis azonban soha nem esett ebbe a hibába. A bőre pompásan ragyogott, és csodálatraméltó élet-erő jellemezte. Sok tekintetben valójában igazi angol volt, remek példája annak, hogy manapság minden közös bennünk és Amerikában, kivéve természetesen

a nyelvet. A legidősebb fiuk, akinek a szülei hazafias hevületükben a Washington nevet adták a keresztségben, amiért ő maga folyamatosan neheztelt, szőke hajú, igencsak jóvágású fiatalember volt, aki azzal került be az amerikai diplomáciai körökbe, hogy három egymást követő szezonban ő vezette a körtáncot a Newport Kaszinóban, és még Londonban is jól ismerték kitűnő tánc tudását. Egyetlen gyengéje a gardénia és az arisztokrácia volt. Ettől eltekintve végtelenül megfontoltan élt. Miss Virginia E. Otis ez idő tájt még tizenöt esztendő leányka volt, karcsú és bájos, akár egy őz, és nagy kék szemében finom szabadság csillogott. Csodálatos amazon volt, egy alkalommal az öreg Lord Biltonnal versenyzett a póniján: két kört tettek meg a parkban, és a kisasszony másfél hosszal nyert, épp az Achilles szobor előtt, Cheshire ifjú grófjának legnagyobb derűtségére, aki ott helyben megkérte a kezét, de gyámja még azon az estén visszaküldte Eton College-be, könnyek záporában. Virginia után az ikrek következtek, akiket általában „a két lobogónak” neveztek, mert állandóan ide-oda csapódtak. Elragadó fiúcskák voltak, és a jóra való nagykövet kivételével a család egyetlen igazi republikánusai.

Mivel a Canterville-birtok mindössze hét mérföldre helyezkedik el Ascottól, a legközelebbi vasútállomástól, Mr. Otis telegráfon kocsiót küldetett, és széles jókedvben indultak útnak. Kellemes júliusi este volt, a levegőt betöltötte a fenyők finom illata. Hébe-korba vadgalamb édes hangú bűgését hallották, vagy mélyen a páfrányosban megpillanthatták a fácán fényes mellkasát. Ahogy elhaladtak, mellettük apró mókuszok lestek ki rájuk a bükkfák ágai közül, és a nyulak berohantak előlük a bozótba, át a mohos halmokon, mígnem csak

fehér farkincájuk látszott. Ahogy azonban behajtottak a Canterville-kastély előtti fasorra, az eget hirtelen felhők borították el, különös mozdulatlanúság ülte meg a levegőt, nagy varjúcsapat szállt el némán a fejük felett, és mielőtt odaértek volna a házhoz, nagy esőcseppek hullottak rájuk.

A lépcsőn ácsorogva egy idős asszony várta őket, takaros fekete selyemruhát viselt fehér főkötővel és köténnyel. Mrs. Umney volt az, a házvezetőnő, akit Mrs. Otis – Lady Canterville kifejezett kérésére – hajlandó volt megtartani korábbi pozíciójában. Mindenki előtt sorban mélyen pukedlizett, ahogy egymás után kiszálltak a kocsiból, majd sajátos, régimódi modorral azt mondta: „Isten hozta önöket a Canterville-birtokon.” Elindultak utána, áthaladtak a finom Tudor stílusú előcsarnokon, be a könyvtárba, amely egy hosszúkás, alacsony mennyezetes, fekete tölgyfaborítású helyiség volt, és egy hatalmas színes üvegablak zárta a tulsó végén. Itt már várta őket a tea, és miután levették úti köpenyüket, leültek, körbenéztek, míg Mrs. Umney kiszolgálta őket.

Mrs. Otis egyszer csak felfigyelt egy kopottas vörös foltra a padlón, a kandalló közelében, és mivel még csak nem is sejtette igazi jelentőségét, így szólt Mrs. Umneyhoz:

– Attól tartok, valami kiömlött oda.

– Igen, asszonyom – válaszolta az idős házvezetőnő fojtott hangon. Azon a helyen vér ontatott.

– Milyen rettenetes! – kiáltott Mrs. Otis. – Nem szeretném, ha a szalonban vérfolt lenne a padlón. Azonnal el kell távolítani.

Az idős asszony elmosolyodott, és ugyanazon a fojtott, rejtélyes hangon válaszolt:

– Ez itt Lady Eleanore de Canterville vére, akit pontosan ezen a helyen gyilkolt meg a saját férje, Sir Simon de Canterville, 1575-ben. Sir Simon még kilenc évet élt ez után, majd hirtelen, roppant rejtélyes körülmények között nyoma veszett. A holttestét sosem találták meg, de a bűnös lelke azóta is itt kísért a kastélyban. A vérfolt kivívta az átutazók és mások csodálatát, és nem lehet eltávolítani.

– Micsoda nonszensz! – szólalt meg Washington Otis. – A Pinkerton-féle feltároló és csodatisztító egy szempillantás alatt eltakarítja onnan – és még mielőtt a rémült házvezetőnő közbeavatkozhatott volna, a fiatalember térdre ereszkedett, és sebes mozdulatokkal tisztítani kezdte a padlót egy kis rudacskával, mely fekete pipereszernak hatott. Pár pillanattal később a vérfoltnak már nyoma sem maradt.

– Tudtam, hogy a Pinkerton beválik! – jelentette ki diadalittasan, ahogy körbenézett csodáló családtagjain; de alig mondta ki e szavakat, rettenetes villámlás világította be a komor helyiséget, és az ezt követő rémisztő mennydörgés hangjára mind felpattantak a székükről, és Mrs. Umney elájult.

– Micsoda szörnyű éghajlat! – közölte az amerikai nagykövet higgadtan, ahogy meggyújtott egy hosszú szivart. – Gondolom, az óhaza annyira túlnépesedett, hogy nem jut mindenkire elegendő tisztességes időjárás. Mindig is azon a véleményen voltam, hogy Anglia számára egyedül a kivándorlás a megoldás.

– Drága Hiram – kiáltott Mrs. Otis –, mihez kezdjünk ezzel az ájult asszonnyal?

– Felszámítjuk neki töréskárként – válaszolta a nagykövet –, soha többet nem fog elájulni. – Alig pár pillanattal később Mrs. Umney valóban magához is tért.